

IN DIT NUMMER

GROTE SCHOONMAAK IN DE WESTERSCHELDE

Voor de uitvoering van het verruimingsverdrag van 1995 moeten alle storende wrakken worden geruimd; een lastige klus.

pag. 4

HET SCHELDEFONDS

Het Scheldefonds brengt overheid, industrie én milieuverenigingen samen in actie voor het Schelde-estuarium. Een doorstart.

pag. 6

RUBRIEKEN

Scheldemonitor:

Evolutie van het visbestand in de Schelde.

pag. 3

Inspiratiebron Schelde:

Paling op z'n Bornems

pag. 5

ScheldeNieuws

pag. 7

Wonen en werken aan de Schelde:

Moonlight-cruises en hightea-tochten

pag. 8

Technische Scheldecommissie als bindmiddel voor Nederlandse en Vlaamse overheden

Er bestaan heel wat verschillen tussen Vlaanderen en Nederland, twee landen die gezamenlijk moeten regeren over een grensoverschrijdend item: de Schelde. De Technische Scheldecommissie functioneert als katalysator voor de goede onderlinge verstandhouding. Dankzij deze commissie werken de ambtelijke apparaten van Vlaanderen en Nederland constructief samen, ook in perioden van politieke spanning. Een gesprek met de Vlaamse en Nederlandse secretaris.

Dhr. Van Hoof tijdens de wetenschappelijke milieuboottocht op 3 juli

“Nederland en Vlaanderen werken al geruime tijd stevig samen in de Technische Scheldecommissie. Niet alleen de dossiers noodzaken tot constructieve samenwerking”, vertelt de Vlaamse secretaris Van Hoof. Ook de Europese Commissie beïnvloedt volgens hem de samenwerking. Ondertussen mag het resultaat er zijn, vindt hij: “De voortvarende manier waarop de implementatie van de Europese kaderrichtlijn Water ter hand is genomen, weerspiegelt de merkbare veranderingen in de verhoudingen tussen de buurlanden. Ondanks de politieke, bestuurlijke en culturele verschillen zijn Nederland en Vlaanderen een stuk verder in hun samenwerking dan andere EU-lidstaten. Ik bemerk dat Vlaanderen en Nederland ervan overtuigd zijn geraakt dat een fatsoenlijk estuariumbeheer vereist is. Dit doe je natuurlijk niet alleen, maar samen met de partners aan beide kanten van een ‘grens’”, zegt Van Hoof. Dit besef is de laatste jaren gegroeid, meent de secretaris en de uitvoering van de kaderrichtlijn Water illustreert deze verandering.

WOLLIIG VERGADEREN

Desondanks bestaat er nog altijd een historisch bepaald verschil in denken bij de twee landen, aldus Carel de Ville-neuve, secretaris aan de Nederlandse zijde. “Maar door je hiervan bewust te zijn, kun je juist dichterbij elkaar komen. De Spaanse en Oostenrijkse overheersing heeft in Vlaanderen een Latijnse invloed achtergelaten, terwijl in de noordelijke landen juist meer de

Germaanse invloeden overheersen.”

De Schelde Nieuwsbrief stond al eerder stil bij de vraag hoe Nederlanders en Vlamingen elkaar zien: Vlamingen typeerden Nederlanders als luidruchtig, betweterig en zelfingenomen. Er wordt veelal wollig vergaderd, met te weinig aandacht voor het standpunt en de aanpak van de Vlaming. Daartegen zijn de Vlamingen volgens hun noordelijke burens onverschil-

wat we in Vlaanderen met onze havens gepresteerd hebben. En verder uiteraard omdat we samen alles in het werk willen stellen om dit te bestendigen naar de toekomst toe.”

BOEIEND DOSSIER

Ook de heer De Villeneuve, dossiercoördinator Schelde & Delta bij het directoraat-generaal Water van het ministerie van Verkeer en Waterstaat,

loopt al geruime tijd mee in het Schelde-circuit. Vanaf 1990 is hij betrokken geweest bij voorbereiding en uitvoering van de multilaterale afspraken voor het gehele Schelde-stroomgebied (nu de Internationale Scheldecommissie), en vanaf 1997 is hij Nederlands TSC-secretaris. De Villeneuve ziet zichzelf als ‘verbinder’. “Ik ben een groepswerker, een monitor en een beetje een voorzitter. Ik

heb iets van een diplomaat en vind het leuk om me in zaken vast te bijten waar perspectief in zit, maar ook complexiteit. Mijn drive is om te kijken hoe je het langetermijnproces van dag tot dag de goede richting uit kunt sturen. Dat vereist geduld, daar heb ik niet zoveel moeite mee. Ik ben dan ook al langere tijd met internationale zaken bezig. De Technische Scheldecommissie vind ik een

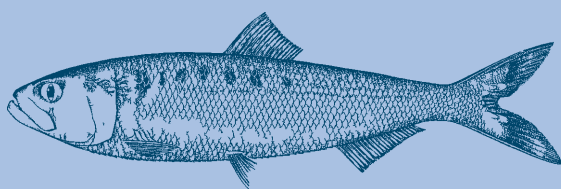
boeiend dossier, enkel al om de historische componenten die het bevat. Mijn Schelde-gevoel komt vooral voort uit de schoonheid van het gebied. Ik vind niets mooier dan over Zeeland te vliegen en te genieten van de combinatie van Land en Zee. Dat spreekt me erg aan.” (BS)

Scheldemonitor

Evolutie van het visbestand in de Schelde

De diversiteit en het aantalsverloop van de visgemeenschap in de Schelde ter hoogte van de Belgisch-Nederlandse grens wordt sinds 1995 gevolgd door het Laboratorium voor Aquatische Ecologie (KULeuven). Tot voor 2002 werden de verschillende visbemonsteringscampagnes op de Zeeschelde afzonderlijk gefinancierd door de Vlaamse overheid (AMINAL) en VIBNA, de Vereniging van Industriële Bedrijven van Noord-Antwerpen. Sindsdien zijn de visbestandsopnames in de Zeeschelde ingebed in een Vlaams vismeetnet in het kader van de uitvoering van de Europese kaderrichtlijn Water. Nu verzamelen de onderzoekers wekelijkse stalen van het visbestand in fuiken.

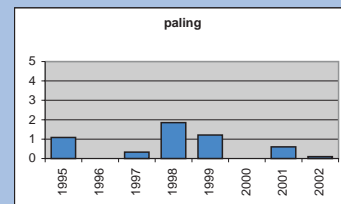
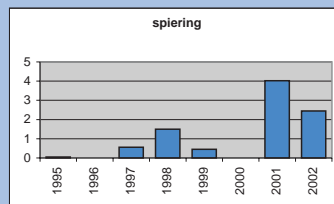
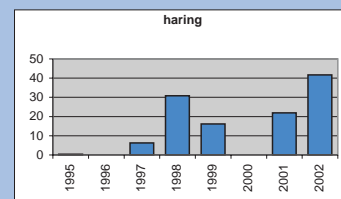
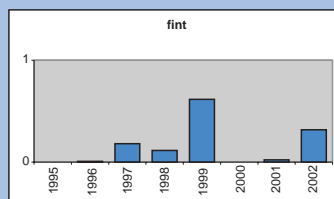
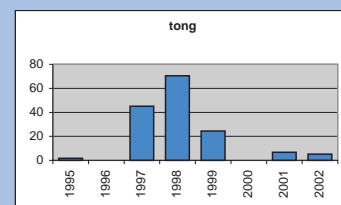
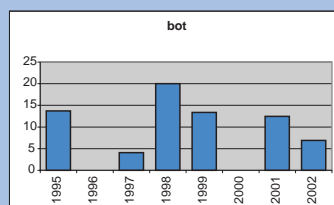
Fint

Algemeen geldt dat het visbestand ter hoogte van de Belgisch-Nederlandse grens redelijk stabiel is. Noch het totaal aantal soorten noch de totale aantallen vissen per fuik per dag zijn sinds 1995 drastisch veranderd. Toch zijn er trends per soort. De belangrijkste vissoorten in de fuiken zijn haring, bot, tong, paling, zeebaars, spiering en fint. Vooral deze laatste twee soorten doen het nu beter dan in het begin van de waarnemingen. Hun

aantal is sinds 1995 geleidelijk toegenomen in het estuarium. Fint is een vissoort die voor de zomer de Schelde optrekt om te paaien in het zoetwatergetijdengebied. Vooral in de maand mei verzamelen de finten zich in de brakwaterzone maar de trek naar de paaigebieden gaat niet door, wellicht omwille van de lage zuurstofconcentraties in de Boven-Zeeschelde tijdens de zomer. Spiering is een vissoort die vrij gevoelig is voor vervuiling. De toename van de

populatie is vooral te danken aan betere zuurstofconcentraties in de zone tussen Antwerpen en de grens. Tong en paling worden de laatste jaren minder aangetroffen. Jonge tong verkiest warm, zout water en de veranderingen in de aantallen tong reflecteren vooral veranderingen in bovenafvoer en watertemperatuur. De situatie van de paling lijkt

zorgwekkend, gezien de duidelijk neerwaartse trend. De eerste resultaten voor 2003 bevestigen bovendien deze afname. Onlangs werd een meeneemverbod uitgevaardigd voor paling wegens te hoge PCB-concentraties in het palingvlees. Dit verbod kan de visserijdruk op de soort verlichten en wellicht de negatieve trend ombuigen. (JM)

Het jaarlijks gemiddeld aantal vissen per fuik per dag voor zes vissoorten ter hoogte van de Belgisch-Nederlandse grens